

Hvad er afasi?

En guide til kommunikation, forståelse og hverdagsliv.

Hvad er afasi?

Udarbejdet af: Yago Bundgaard (lever med afasi)
og Lisbeth Frølund (logopæd og forsker).

Udgivet i 2026

Afasi

Hvad er afasi?

Afasi er en sproglig vanskelighed. Afasi påvirker sproget og ikke intelligensen. Man kan tænke og føle som før, men have svært ved at bruge og forstå sprog.

Hvorfor får man afasi?

Man kan få afasi efter en hjerne-skade, fx en blodprop, hjerne-blødning, ulykke, kræft og andre sygdomme. Når bestemte områder af hjernen rammes, bliver sproget påvirket, og man kan få afasi.

Afasi kan gøre det svært

at tale

at forstå tale

at læse

at stave og skrive

Afasi-typer

Fagpersoner deler afasi op i forskellige typer. Overordnet kan man skelne mellem **ikke-flydende afasi** og **flydende afasi**.

Ikke-flydende afasi

Talen er ofte langsom med pauser og tøven.

Der er ofte få ord og korte sætninger, forståelsen kan ofte være bedre end talen.

Der er ofte forsøg på selv at rette talen.

Flydende afasi

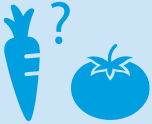
Taletempoet er normalt eller hurtigt, og der kan være megen tale.

Der kan være mange forkerte ord, og ved svær flydende afasi, kan der være uforståelig tale. Det kan være svært at forstå, hvad andre siger, og det kan være svært at rette egen tale.

Afasi kan gøre det svært at udtrykke sig

Når man har afasi, har man svært ved at finde ordene (anomi). Det kan komme til udtryk på forskellige måder, fx ved tøven eller ved at man siger et andet ord, end det man tænker på.

Ord, der minder om i betydning

Fx tænker tomat
– siger gulerod

Ord, der minder om i lyd

Fx tænker kop
– siger top

Helt nye ord/ vrøvleord

Fx “tuppemas”

Læse og skrive

Afasi kan også påvirke

- læsning
- skrivning
- stavning.

Man kan være ramt på forskellige vis. Måske går det fint med at læse korte, enkle beskeder, men ikke lange eller komplekse tekster.

Hvis man ikke kan sige et ord, kan man typisk heller ikke skrive det. Men i nogle tilfælde kan man lettere forstå et ord, hvis man både hører og læser det.

Svært at forstå

Afasi kan også påvirke forståelsen. For nogen er det svært at forstå selv helt almindelige ord. For andre er det svært at forstå lange beskeder, abstrakte eller komplekse emner.

Afasi påvirker hverdagen

Det kan være svært med:

- samtaler med familie og venner
- sociale fællesskaber
- deltagelse i aktiviteter

Mange oplever:

- frustration
- træthed
- at føle sig udenfor

Afasi kan være meget forskelligt

Nogle er:

- meget hårdt ramt
- mindre ramt

Afasi kan også ændre sig:

- fra dag til dag
- i løbet af dagen
- når man er træt
- når der er støj
- når mange taler sammen

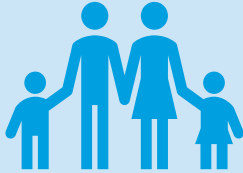
Vi kan hjælpe hinanden i kommunikationen

- Giv tid
- Tal roligt
- Brug korte sætninger
- Vis, at du vil forstå

Det gør en stor forskel.

Hvad er KomSammen?

KomSammen

er træning af kommunikationen i familien.

KomSammen

er kommunikationspartner træning.

Hvad er kommunikations-partnertræning?

- Træning af samtale og kommunikation
- Tilpasning af kommunikationen

Hvorfor?

- Bedre forståelse af kommunikationen
- Mere plads i samtalen til personen med afasi
- Færre misforståelser
- Mindre frustration
- Mere samhørighed i familien

Hvad lærer familien?

- at forstå afasien bedre
- Tips og tricks til kommunikation

Hvorfor er det vigtigt?

- Små ændringer kan gøre stor forskel
- Bedre samtaler giver mere tryghed og færre misforståelser.
- Det er godt for hele familien

Mere viden og hjælp

Afasi påvirker mennesker forskelligt, og der findes hjælp og støtte til både personer med afasi og deres pårørende.

For yderligere information:

- Tal med din logopæd
- Kontakt din hjerneskadekoordinator
- KomSammen er en del af et forskningsprojekt.
Du kan kontakte Lisbeth Frølund, hvis du vil vide mere: liskr@sdu.dk